

Remissvar: Remiss av förslag till föreskrifter och allmänna råd om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism

(Dnr. Stockholm: 44455-2023 Västra Götaland: 33948-2023 Skåne: 36471-2023)

Srf konsulternas förbund

Srf konsulterna är Sveriges ledande branschorganisation inom redovisning och lön.

Srf konsulterna grundades 1936 och verkar för en sund branschutveckling med fokus på nytta för företag och samhälle.

Srf konsulterna erbjuder professionell utveckling via auktorisation, branschinformation och ett stort utbud kurser med landets bästa lärare.

Srf konsulterna har 7 000 medlemmar, varav cirka 3 600 är Srf Auktoriserade Redovisningskonsulter och Srf Auktoriserade Lönekonsulter, som bistår cirka 330 000 svenska och utländska företag.

Auktorisationen är en kvalitetsstämpel som står för rätt kompetens, erfarenhet och affärsnytta. Genom auktorisationen tydliggörs kvalitetssäkrade redovisnings- och lönetjänster till nytta för företagen.

Läs mer på www.srfkonsult.se

1 Remissvar:

Srf konsulterna har fått möjlighet att lämna synpunkter på länsstyrelsernas föreskrifter och allmänna råd om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Srf konsulternas medlemmar står under tillsyn av länsstyrelserna och är således direkt berörda av de föreskrifter och allmänna råd som nu remitteras.

2 Övergripande synpunkter

Generellt är Srf konsulterna positiva till de förtydliganden och förklaringar som föreslås i föreskrifterna. Däremot anser Srf konsulterna att dessa förtydliganden inte är tillräckliga. De medlemmar som Srf konsulterna företräder upplever svårigheter att applicera de krav som de tidigare föreskrifterna och lagen uppställer i sina respektive verksamheter. Området är komplicerat och det saknas tydlig och klar vägledning i flertalet frågor. Den promemoria som länsstyrelserna har arbetat fram med anledning av remissen innehåller mycket bra information om förtydliganden och förklaringar. Srf konsulterna anser att vissa av dessa texter mycket väl lämpar sig som allmänna råd i föreskrifterna eller som vägledning. Ett exempel på detta är skrivningarna i promemorian (s. 17–18) avseende 3 kap. 6 § den skärpta kundkännedomen. Srf konsulterna ger även konkreta förslag i dessa delar kopplade till respektive paragraf i remissvaret, se mer nedan. Oaktat om viss information föreskrivs i allmänna råd eller inte är informationen i promemorian mycket bra och bör arbetas in i vägledningen för de verksamhetsutövare som erbjuder redovisnings- och bokföringstjänster. Informationen behöver komma verksamhetsutövarna till del för att de ska få mer och bättre vägledning.

Föreskrifterna om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism gäller alla branscher som länsstyrelserna utövar tillsyn över. Det gör att föreskrifterna och de allmänna råden blir allmänt hållna och inte är anpassade och förankrade i de specifika branscherna. Srf konsulternas uppfattning är att verksamhetsutövarna upplever svårigheter och utmaningar med att applicera reglerna i sin verksamhet. Det finns ett stort behov av branschspecifik vägledning. Det är också angeläget att föreskrifterna kompletteras med branschspecifika föreskrifter för att klargöra frågor för respektive bransch. Ett exempel på en sådan branschspecifik fråga är definitionen av bokföringstjänster, se vidare under avsnitt 3.1.

Avslutningsvis är Srf konsulterna positiva till de förtydliganden som görs i föreskrifterna men vill ändå påtala behovet av mer branschspecifik vägledning. Med hänsyn till att lagen om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism är en sanktionslagstiftning är det av stor vikt att relevant och tillräcklig vägledning finns tillgänglig för verksamhetsutövarna för att de ska ges förutsättningar att uppfylla lagens krav. Det är därför viktigt att verksamhetsutövarna får vägledning i ett flertal andra frågor som inte har berörts i föreskrifterna och remisspromemorian. Det gäller till exempel frågorna om vilka risknivåer som kan användas i den allmänna riskbedömningen respektive riskbedömningen på kundnivå samt om en underkonsult omfattas av skyldigheterna förknippade med lagstiftningen. Srf konsulterna hjälper gärna länsstyrelserna med vilken information som är relevant för verksamhetsutövare som erbjuder redovisnings- och bokföringstjänster.

3 Synpunkter kopplade till särskilda paragrafer

Utöver de generella synpunkterna vill Srf konsulterna även framföra synpunkter avseende vissa särskilda paragrafer. Synpunkterna kommer i samma ordning som paragraferna i förslaget till föreskrifter.

3.1 1 kap. Tillämpningsområdet och definitioner

Avsikten med föreskrifter är att förtydliga gällande regler inom lagens ramar för en klarare och enklare tillämpning av lagen. En av de svårigheter som finns med lagen om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism (PTL) är tillämpningsområdet för lagen. Lagen omfattar bland annat fysiska och juridiska personer som driver yrkesmässig verksamhet som avser bokföringstjänster (1 kap. 1 § första stycket 19 PTL). Att lagens tillämpningsområde är klar och tydlig är av stor betydelse för en korrekt tillämpning av lagen för de medlemmar som Srf konsulterna företräder. Vad som avses med bokföringstjänster har inte närmare förtydligats i förarbetena. I olika tillsynsärenden har länsstyrelserna uttalat vilka tjänster myndigheterna anser att bokföringstjänster omfattar och hur begreppet ska tolkas. Srf konsulterna anser att det av föreskrifterna ska framgå en definition av begreppet bokföringstjänster för att tydliggöra lagens tillämpningsområde. Utifrån en rättssäkerhetsaspekt är det viktigt att lagens tillämpningsområde är förutsebar. Det ska vara tydligt för en verksamhetsutövare om företagets verksamhet omfattas av reglerna eller inte. Detta särskilt med beaktande av de sanktionsavgifter som är förknippade med att inte följa lagens krav.

Länsstyrelserna har vidare uttalat i flertal tillsynsärenden att lönetjänster omfattas av de skyldigheter som framgår av lagen. Srf konsulterna anser att föreskrifterna även ska kompletteras med att lönetjänster omfattas av lagens tillämpningsområde och att det blir tydligt vad som gäller för verksamheter som endast tillhandahåller lönetjänster. I detta sammanhang anser Srf konsulterna att det är angeläget att begreppet bokföringstjänster definieras i föreskrifterna. Förslagsvis bör synpunkter från Bokföringsnämnden inhämtas för att se hur myndigheten ser på begreppet bokföringstjänster. Bokföringsnämnden är statens expertorgan inom redovisningsområdet. Nämnden har till uppgift att främja utvecklingen av god redovisningssed i företagets bokföring och offentliga redovisning. Nämndens ställningstagande borde vara vägledande när länsstyrelserna definierar begreppet.

Vidare är det av stor vikt för branschen att även frågan om tillhandhållande av IT-system relaterade till redovisnings- och lönebranschen omfattas av lagens tillämpningsområde besvaras. Om länsstyrelserna anser att det inte är lämpligt att föreskriva om detta är det önskvärt att informationen lämnas i ett allmänt råd. Lagens tillämpningsområde är ett fundament för en korrekt tillämpning av lagen och Srf konsulterna anser att det inte ska råda något tvivel om vilka verksamheter som omfattas av begreppet bokföringstjänster.

3.2 2 kap. 1 § om den allmänna riskbedömningen

Grunden för den allmänna riskbedömningen framgår av 2 kap. 1 §. För att framhålla betydelsen av den allmänna riskbedömningens anser Srf konsulterna att 2 kap. 1 § bör kompletteras med ett allmänt råd om att avsaknaden av, eller brister i, den allmänna riskbedömningen medför att verksamhetsutövaren saknar förutsättningar för användbara och verksamhetsanpassade rutiner, riktlinjer och övriga

åtgärder för att motverka att företaget utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism. Detta är något som länsstyrelserna har påtalat i ett flertal tillsynsärenden.

3.3 2 kap. 2 § om den allmänna riskbedömningen

Srf konsulterna ser positivt på att det förtydligas i föreskriften vad den allmänna riskbedömningen ska innehålla. Däremot ser Srf konsulterna ett stort behov av att dessa krav förtydligas och utvecklas i ett allmänt råd. I remisspromemorian finns bra vägledning och goda exempel på sådana förtydliganden som skulle vara lämpliga i ett allmänt råd. Promemorian ger bra information hur de olika strecksatserna i 2 kap. 2 § ska tolkas och tillämpas. Om inte länsstyrelserna anser att det är lämpligt att ta med denna information i ett allmänt råd anser Srf konsulterna att informationen ska arbetas in i vägledningen för de verksamhetsutövare som erbjuder redovisnings- och bokföringstjänster. Informationen är mycket bra och bör spridas till verksamhetsutövarna. Eftersom den allmänna riskbedömningen är central för regelverket skulle det underlätta väldigt mycket om branschspecifika vägledningar lämnades i denna del.

I föreskrifterna används de nya begreppen *hot* i andra strecksatsen samt *sårbarhet* i tredje strecksatsen. Dessa begrepp är centrala vid arbetet med den allmänna riskbedömningen. Srf konsulterna anser att begreppen ska definieras i föreskrifterna för att tillämparen av föreskrifterna ska förstå vad som avses med begreppen. Dessa definieras i promemorian och det är enligt Srf konsulternas uppfattning lämpligt att dessa centrala begrepp definieras i föreskrifterna.

3.4 7 kap. Rapportering av uppgifter

Föreskrifterna innehåller nya regler om rapportering av uppgifter med anledning av det nya bemyndigande som länsstyrelserna har fått från och med den 1 januari 2023. Enligt förslaget ska rapporteringen göras periodiskt eller på begäran från länsstyrelserna. Enligt Srf konsulternas mening är det oklart om det är en årlig periodisk rapportering som alla verksamhetsutövare ska göra oavsett bransch eller om länsstyrelserna kommer att välja ut vissa verksamhetsutövare för årlig rapportering. Srf konsulterna anser att detta behöver förtydligas så att verksamhetsutövarna kan förhålla sig till om rapporteringen ska göras årligen av alla verksamhetsutövare eller inte. Vidare är det lämpligt att dela upp de olika slagen av rapporteringar i två paragrafer för att tydliggöra att det är två olika rapporteringar, om det nu är det. Srf konsulterna anser därför att det av 7 kap. 1 § behöver framgå om verksamhetsutövaren årligen ska rapportera. Srf konsulterna föreslår därför även en ny paragraf om rapportering på begäran från länsstyrelserna.

Förslag till ny paragraf 7 kap. 4 §

En verksamhetsutövare ska på begäran lämna de uppgifter som anges i 1 §, om det behövs för att länsstyrelsen ska kunna bedöma den risk som kan förknippas med verksamheten.

Om verksamhetsutövarna årligen ska rapportera till länsstyrelserna anser Srf konsulterna att denna rapportering behöver göras under tertial tre med hänsyn till den höga arbetsbelastning som majoriteten av Srf konsulternas medlemmar har under vår/sommar då både bokslut och deklARATIONER ska färdigställas. Genom att lägga en eventuell årlig rapportering under tertial tre medför det inte lika stor påverkan på företagets verksamhet.

Av 7 kap. 2 § framgår vilka uppgifter som verksamhetsutövaren kan behöva lämna vid en rapportering. Av remisspromemorian framgår att länsstyrelserna inte närmare vill precisera vilka uppgifter som ska lämnas, detta för att få en flexibilitet i vilka frågor som kan ställas över tid. Länsstyrelsens behov av flexibilitet ska ställas mot verksamhetsutövarnas behov av förutsebarhet av vilka uppgifter som ska lämnas och när en rapportering ska göras. Srf konsulterna anser att för att verksamhetsutövarna ska kunna förbereda sig och vara införstådda med vilka uppgifter som ska lämnas behöver föreskrifterna förtydligas med detta. I och med att detta är en skyldighet som åläggs verksamhetsutövaren är det av vikt att det tydligt framgår vilken information som kommer att efterfrågas. Om länsstyrelserna anser att det är mer lämpligt kan detta förtydligas i ett allmänt råd.

Srf konsulterna anser vidare att föreskrifterna ska förtydligas med information om vilken tidpunkt de rapporterade uppgifterna ska avse. Exempelvis att uppgifter om verksamheten avser förhållanden per balansdagen.

Som framgår av remisspromemorian har länsstyrelserna inte beslutat när och hur första rapporteringen ska genomföras. Även andra frågor kvarstår. Srf konsulterna vill framhålla att det är av stor vikt att verksamhetsutövarna får information i god tid om när rapportering ska ske, hur rapporteringen ska ske och omfattningen av rapporteringen. Informationen behöver även spridas på annat sätt än genom information på länsstyrelsernas hemsidor. Det bästa vore genom direkt information till verksamhetsutövarna. Srf konsulterna kan även vara behjälpliga med att sprida informationen till föreningens medlemmar.

4 Synpunkter av redaktionell karaktär

Nedan följer ett antal förslag av mer redaktionell natur.

4.1 2 kap. 2 §

Den andra meningen i den andra strecksatsen är väldigt lång vilket försvårar läsningen av den. För att förbättra förståelsen och läsningen av den bör den delas upp i två meningar.

4.2 Rubriken Rutiner i kapitel 2

För att rubriken ska vara mer vägledande är ett förslag att den bör vara *Interna rutiner och riktlinjer*.

4.3 Tabellen till 3 kap. 4 §

Tabellen ger en bra överskådlighet över vilka åtgärder som ska vidtas vid kontroll av kunden vid olika tillfällen. Eftersom det kan vara olika alternativa handlingsätt i en situation finns det en risk att det blir otydligt vad som gäller. Ett sådant exempel är raden om *Fysiska personer på distans*. Punkterna a) och b) är hänförliga till punkten 1. För att särskilja detta vore det lämpligt med exempelvis ett indrag. Vid tredje raden om *Företrädare, ombud eller motsvarande* finns motsvarande otydlighet.

4.4 Det allmänna rådet till 3 kap. 6 §

I första meningen i det allmänna rådet till 3 kap. 6 § hänvisas till *tabellen ovan*. Det är otydlig vad som avses med *tabellen ovan* i och med att det är flera paragrafer mellan hänvisningen och tabellen som avses i 3 kap. 4 §.

Srf konsulterna föreslår ett förtydligande i allmänna rådet på följande sätt - *Utöver vad som framgår av tabellen i 3 kap. 4 §...*

Stockholm som ovan

Camilla Boije
Kvalitetschef
camilla.boije@srfkonsult.se

Therése Allard
Jurist
therese.allard@srfkonsult.se